SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

Eduskunta
Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

tyv@eduskunta.fi

ASIANTUNTIJALAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ EDUSKUNNALLE LAEIKSI PALKKATURVALAIN JA MERIMIESTEN PALKKATURVALAIN MUUTTAMISESTA (HE 173/2022 vp)

Hallituksen esityksessä on joitain työsuojeluun sekä harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjuntaan liittyviä kohtia, joiden osalta lausun kunnioittavasti seuraavaa.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan palkkaturvalakia muutettavaksi siten, että vakavan työperäisen hyväksikäytön uhri voisi hakea hänelle kuuluvia saatavia palkkaturvana kolmen kuukauden ajan siitä, kun rikoksesta annettu tuomio on tullut lainvoimaiseksi. Säännös parantaisi monissa tapauksissa uhrin mahdollisuuksia hakea palkkaturvasaatavia, jotka muutoin voisivat vanhentua rikosprosessin aikana. Ehdotettu säännös on perusteltu myös vakavan työperäisen hyväksikäytön kohteeksi joutuneen uhrin erityisen haavoittuvan aseman johdosta.

Hallituksen esityksen mukaan palkkaturvaa voitaisiin maksaa uhrille normaalista hakuajasta poiketen myös vaikka asiassa ei olisi annettu tuomiota, jos voidaan perustellusti arvioida, että työntekijään on kohdistunut vakavaa työperäistä hyväksikäyttöä, joka on estänyt palkkaturvan hakemisen tavanomaisen hakuajan kuluessa. Näissä tilanteissa palkkaturvan hakuaikaa pidennettäisiin 18 kuukauteen työsuhteen päättymisestä. Palkkaturvan maksaminen myös tapauksissa, joissa ei ole annettu tuomiota, on perusteltua koska kaikki vakavaakin työperäistä hyväksikäyttöä koskevat tapaukset eivät eri syistä välttämättä aina päädy tuomioistuinkäsittelyyn.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan palkkaturvaviranomaiselle mahdollisuutta oma-aloitteisesti luovuttaa tietyissä tilanteissa palkkaturvaan liittyviä tietoja esitutkintaviranomaiselle, syyttäjälle, rahanpesun selvittelykeskukselle, verohallinnolle ja työsuojeluviranomaiselle. Viranomaisten välinen tietojenvaihto edistää harmaan talouden torjuntaa ja ehdotusta on pidettävä kannatettava. Palkkaturvaviranomaisella on hyvä olla oikeus antaa myös salassa pidettäviä tietoja muille viranomaisille harmaan talouden ja rikollisuuden torjumiseksi ja muiden väärinkäytösten ehkäisemiseksi. Ehdotettu säännös on linjassa myös valtioneuvoston vuosille 2020-2023 hyväksymän kansallisen harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnan strategian ja toimenpideohjelman tavoitteiden kanssa.

Erityisasiantuntija Tapani Aaltela